

Městský elektrický pop

Pěkný dobrý večer, živě ze studia se vám hlásí Martin Reiner, což znamená, že začíná pravidelný úterní pořad Musicology.

A začneme poměrně atypicky.

Zpravidla se snažím nezařazovat hned na úvod příliš dlouhé skladby, aby se nám to nejprve pěkně celé rozběhlo, ale dnes mám úmysl právě opačný.

Dostal jsem v sobotu další kartáč, že tady pouštím pořad ty svý černochoy ze sedmdesátých let... což byste všichni vy, věrní posluchači, snadno odmrštili poukazem na nevídanou žánrovou pestrost a rozpětí, která je pro Musicology tak typická... Já měl ale po ruce ještě jeden argument navíc. Již zpola připravený pořad dnešní, v němž jediní dva černoši hrají ve skupině Davea Matthewse. Jinak budeme bílí až běda... a budeme taky nezvykle folkoví, trochu urbánní, velmi poklidní... a věřím, že nakonec i docela spokojení.

Takže si udělejte pohodu, začínáme s Edie Brickell a její písní Prosincový vzduch, *Air of December*...

Edie Brickell

Air of December

To byla Edie Brickell a skupina The New Bohemians, jejichž deska *Shooting Rubberbands at the Stars* je hlavní a nejzákladnější inspirací celého dnešního pořadu.

Edie, rodačka z Dallasu, studovala ve třetím semestru Metodistickou univerzitu, když se jednou, jako nejspíš mnohý z nás, opila v baru. Následovalo ovšem něco, co se podaří, jak vzápětí pochopíte, spíše zřídka. Edie si totiž alkoholem dodala odvalu k tomu, aby vylezla na pódium a zazpívala si s místní kapelou New Bohemians. Večírek asi nedopadl úplně špatně, Edie začala pro skupinu skládat písničky, došlo na nějaké personální změny... a o čtyři roky později vychází výše zmíněná deska, které se v Americe rychle prodá přes milión kusů a stane se velikým hitem. Dá se předpokládat, že si při takovém prodeji Edie docela slušně přilepšila ke studiu... Jestli chodila i nadále do menzy není známo.

Ještě i druhá deska, vydaná o rok později, je velmi slušná, i když dokonalosti té první nedosahuje. Potom se Edie vdala, což zmiňuji hlavně proto, že si vzala za muže Paula Simona, povila legendě dítě a po čase pod Simonovou producentskou taktovkou i první sólovou desku. Ta je povedená, nezaměnitelný pěvecký projev Edie Brickell je opět její prvotřídní devízou, ale stylově už je vše položeno bezpečně ve středním písničkovém proudu.

Také proto si i druhý song od Edie Brickell pustíme z desky *Shooting Rubberbands at the Stars*... jmenuje se *Nothing*.

Edie Brickell

Nothing

A my teď pokročíme malý kousek dál; přesně od jedné kouzelnice a tak trochu divoženky k Deseti tisícům maniaků...

10,000 Maniacs, tak se totiž jmenuje další kapela produkující jakýsi urbánní elektro-folk. Na rozdíl od jižanky Edie Brickell, v jejichž písničkách občas rozkvetne jak v instrumentaci, tak v postupech odkaz k místně příslušnému country, Maniaci hrají čistý písničkový folk s příklonem ke střednímu proudu.

I zde ovšem ryze mužská kapela tvoří pevnou půdu pod nohama ženské pěvecké hvězdy. Tou byla v případě newyorské kapely, která si svůj název zvolila podle béčkového horroru *2,000 Maniacs*, Natalie Merchant. Hvězda skupiny zvolna stoupala vzhůru, od první desky vydané na nezávislém labelu až k žebříčkovému hitu *Our Time In Eden*, desce,

kteřá vyšla v roce 1992 a z níž si také pustíme jednu písničku. Dá se říct, že tahle deska byla krásnou labutí písni, protože hned po jejím vydání odchází na sólovou dráhu Natalie Merchant, čímž jsou dny Maniaků v podstatě sečteny.

Tohle jsou ovšem 10,000 Maniacs ještě v nejlepší formě – s písni *Candy Everybody Wants*...

10,000 Maniacs

Candy Everybody Wants

Kdybychom chtěli nacpat Deset tisíc maniaků do jednoho domu, výsledkem by byl zcela jistě přeplněný dům, neboli Crowded House... Škoda, že s takto vtípným konstatováním už neumím dál a lépe naložit než zase jen konstatovat, že v Americe prakticky nevědí, kdo Crowded House jsou, zatímco ve Velké Británii kapela s tímhle názvem dosáhla statutu kultovních hvězd a bratři Finnové, hlavní postavy skupiny, získali v roce 1993 dokonce metál od anglické královny za tzv. umělecký přínos.

V té době ovšem měla kapela už vše podstatné za sebou... a tak jako všechny skupiny, které jsme dnes už slyšeli a ještě uslyšíme, stihli si Crowded House odkroutit velice pěknou kariéru během několika roků na přelomu 80. a 90. let.

Neil Finn oficiálně ukončil činnost skupiny až v červnu 1996, po několikaleté praktické nečinnosti, zřetelně tak ovšem učinil pouze proto, aby připravil půdu právě vycházejícímu sběru toho nejlepšího, co Crowded House za dobu své existence nahráli. Deska se také vzorně vyřplhala krátce po vydání na první místo žebříčků v Anglii a v Austrálii a krátce poté si přišlo skupinu poslechnout na benefiční koncert k sydneyenské Opeře 100.000 diváků.

Nemůžu říct, že bych nekritické nadšení Britů či Australanů pro tuhle kapelu tak úplně sdílel... kdyby ovšem Crowded House neudělali nic jiného než písničku *Weather With You*, bylo by toho myslím celkem dost. Tak si ji pustíme...

Crowded House

Weather With You

Jestliže skupině 10,000 Maniacs byl inspirací pro název béčkový horror, následující kapele stačil pouhý skeč... ovšem byl to skeč od zabijáků jménem Monty Python... Včera jsem ho hledal na internetu... a našel: Ten skeč se jmenuje *Rock Notes* a jde o povedenou parodii na věci okolo rokenrolu. Hned v úvodu je tu řeč o neštěstí, které potkalo na závěr veleúspěšného turné po Finsku Rexe Stardusta, prvního hráče na elektrický triangl ve skupině Ropucha Vlhké ozubené kolo. Tomu musel být odstraněn loket po pádu z motorky... nebo z motocyklisty, jak vtípně doplnil bubeník. Údajně by to nemělo ovlivnit chystané velké turné skupiny po Islandu.

Ropucha Vlhké ozubené kolo, neboli Toad the Wet Sprocket se ovšem právě na počest Monty Pythonů jmenuje od roku 1986 dosti úspěšná kalifornská skupina, která se ze všech kapel, jež si dnes pustíme, hlásí s nejmenšími rozpaky k čistému popu. Toad the Wet Sprocket dosáhli nejvýše asi svou třetí deskou z roku 1991, která se jmenuje jednoduše *Fear* a my si z ní pustíme krátkou *Slavičí píseň lásky*, tedy *Nightingale Song*.

Toad the Wet Sprocket

Nightingale Song

Další výlučně mužskou skupinou, která ovšem do naší kategorie spadá především a taky téměř výhradně svou první oficiální deskou *Under the Table & Dreaming*, je Dave Matthews Band.

Dave Matthews je původem bílý Jihoafričan, skupina ale vznikla a působí v USA. Přestože to, co Dave Matthews se svým Bandem produkuje, je velmi příjemný střední proud mírně

vymáchaný v odvaru z Grateful Dead, je na kapele nakonec asi nejzajímavější, s jakou rychlostí a jakým způsobem se dokázala prodat až do nejvyšších pater popularity...

Bylo to takhle... Skupina dala dohromady základní repertoár a hned se vydala na nekonečné turné... ovšem to turné nebylo úplně ledasjaké, protože Dave Matthews Band hrál především a opakovaně na amerických univerzitách!

Muzikanti hráli a hráli, stále lépe a radostněji, o čemž ostatně svědčí i virtuózní živé album, které poskládali z nahrávek pořízených na tom zmíněném turné a pak i vydali vlastním nákladem. Díky šeptandě a vlivu těch, kteří univerzitní kampusy postupně opouštěli a nastupovali do zaměstnání u renomovaných firem, ovšem neměl Dave Matthews problém podepsat brzy smlouvu s RCA... Prodejní skóre desky první oficiální desky skupiny nazvané *Under the Table & Dreaming* se pak zastavilo na mimořádně příznivých čtyřech miliónech prodaných kopií!

Co bys na to řekl? ptá se Dave Matthews... a více než milión nadšených posluchačů, kteří si koupili první singl ze zmíněné desky, tedy píseň *What Would You Say*, nejspíš volá... Seš fakt dobrej, Davee!

Dave Matthews Band

What Would You Say?

To byl Dave Matthews Band s písní *What Would You Say?*

A teď pro vás mám takový malý dáreček. Skupinu, o které se toho ví proklatě málo, o které nenajdete na webu v angličtině dohromady asi dvě zmínky – a to všechno přesto, že vydala jednu z nejhezčích desek roku 1987, desku shodnou s názvem skupiny, tedy *Rainbirds*. Dokonce ani téměř všeznalý allmusic.com vám o skupině neprozradí jediné slovo, ovšem desku, o které mluvím, zaznamenává, a nejen to... hodnotí ji čtyřmi a půl z pěti možných hvězdiček. A tak tedy díky všem patriotům, kteří na německy hovořících stránkách nedají na tento malý teutonský klenot dopustit.

Zpěvačkou, skladatelkou a hodně nepokojnou vůdčí duší projektu je Katharina Franck, která ani na jedné z pěti existujících desek nezachovala stejnou sestavu a status veliké hvězdy jí zjevně nedělal úplně dobře. Co ještě o skupině říct?

Rainbirds zejména na své první, stejnojmenné desce znějí trochu jako Cranberries... pouze neoblékají keltský plášť a mají daleko přímočařejší rytmiku... Především ale svou desku vydali šest let PŘED Cranberries.

Těžko říct, proč se skupině nakonec nepodařilo prosadit výrazněji v anglo-amerických hitparádách a získat nějaký rozumný nahrávací kontrakt, protože jejich první deska je opravdu mimořádná. Ale nejspíš už světu stačili Kraftwerk a Scorpions...

První písnička, kterou si od Rainbirds pustíme se jmenuje *Boy on the Beach*...

Rainbirds

Boy on the Beach

Katharina Franck se narodila v Düsseldorfu, ale většinu svého dětství strávila v Portugalsku a Brazílii. Zpívala od svých pěti let, ale kariéra zpěvačky se na chvíli otřásla v základech v době, kdy jí bylo okolo deseti let, protože v tu chvíli se rozhodla, že bude raději herečkou. Nakonec ovšem adoptovala zpátky vizi hvězdy pop-music a s touto představou se vrátila v osmnácti definitivně do Německa. Řekněme si rovnou, že stát se tohle v Čechách, byla by z toho po pár letech asi jen úsměvná historka pro příbuzenstvo sjíždějící se jednou za rok na Vánoce. Ale znáte německou důkladnost: Katharina po návratu domů začala skládat muziku, zakládala a rušila skupiny, až po pěti letech konečně uhodila hřebík na hlavičku. Založila Rainbirds a o rok později už stála její písnička *Blueprint* na první příčce německé hitparády!

Tohle je ovšem situace, kterou známe dobře ze všech neanglicky mluvících zemí: občas vede hitparádu písnička od někoho „domácího“, třeba od Jakuba Smolíka, jehož krásný

text o přátelství koníčka a človíčka vždycky tak nějak vezme u srdíčka, takže nový single Depeche Mode pak se svou nabubřelou angličtinou logicky klopytá o tři délky vzádu... Němečtí Rainbirds si ale nic neusnadnili a od počátku zpívali ústy Kathariny Franck výhradně anglicky. Přesně tak jako v další poetické písni *On the Balcony*...

Rainbirds

On the Balcony

A protože se pomalu blížíme ke konci a čas se naklání, budeme teď už míň povídat a víc hrát... a navíc uděláme to, co obvykle: začneme hrát ukolébavky, aby se nám po všech tom rozruchu šlo snadno a hezky spát.

A sáhneme při tom po vyzkoušených jistotách. Tu první necháme zahrát Dave Matthews Band, ona to bude na ukolébavku ještě pořád dost živá hudba, písnička *Satellite*.

Ta mimochodem patří k prvním velkým hitům skupiny, v živé verzi se objevuje už na té úplně první, již zmíněné desce *Remember Two Things*...

Dave Matthews Band

Satellite

To byl Dave Matthews Band a písnička *Satellite* o tom, jak jsme čím dál osamělejší před svými obrazovkami, do kterých nám satelit snáší informace o téměř čemkoli a odkudkoli... Mimochodem, v chytrém klipu k téhle písničce, kde hrdina ve svém karavanu kouká na videu na krásy přírody, jimiž je obklopen, je docela vtipná narážka na jinou písničku Dave Matthews Bandu. Záběry na obří mravence zmutované po atomovém výbuchu na jednom z tichomořských ostrovů, totiž odkazují na další hit skupiny, písničku *Ant Marching*...

Ale dejme už své good night Daveu Matthewsovi a jeho zmutovaným mravencům... díky, Davee... a pojďme se ještě jednou stulit do příjemné náruče skupiny Rainbirds, kterou, jak alespoň předpokládám, vám hned tak někdo nepustí, a které bych právě proto dal rád ještě jednu příležitost...

Písnička *Make Love Falling* je dobře rozumět i bez překladu.

Rainbirds

Make Love Falling

To tedy byli Rainbirds a písnička *Make Love Falling*... a já bych rád dnešní pořad skončil s tím, s kým jsem ho před hodinou začal: totiž s Edie Brickell a skupinou The New Bohemians.

Závěrečnou písničku dnešního večera si, s dovolením, vypůjčím z desky *Ghost of a Dog* z roku 1990...

Jmenuje se *Times Like This* ... a já vám všem přeju hezký večer i dobrou noc.

Edie Brickell

Times Like This